

Mária Vrkoslavová-Ševčíková

ABECEDA PSA

GORDONA

PERFEKT

MÁRIA VRKOSLAVOVÁ-ŠEVČÍKOVÁ

ABECEDA
PSA GORDONA

*Veľké ĎAKUJEM patrí manželovi Jaroslavovi
za trpezlivosť a lásku, ktorou mi vytvoril podmienky
pre napísanie tejto knihy.*

Čo majú pes a kniha spoločné?

Pes dokáže dojať – rovnako ako kniha.

Pes dokáže pobaviť – rovnako ako kniha.

Pes vás zbaví samoty – rovnako ako kniha.

Kniha a pes sú najlepší priatelia človeka.

Neznámy autor, zdroj: internet

MÁRIA VRKOSLAVOVÁ-ŠEVČÍKOVÁ

ABECEDA PSA

GORDONA

PERFEKT

Text © Mária Vrkoslavová-Ševčíková
Illustrations © Juraj Martiška
Slovak edition © PERFEKT, a. s., 2019

ABECEDA PSA GORDONA

Autorka: Mária Vrkoslavová-Ševčíková
Ilustrácie: Juraj Martiška
Zalomenie tlačových podkladov: Juraj Martiška

Jazyková redaktorka: Zuzana Kovačičová

Vydal PERFEKT, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava,
ako svoju 860. publikáciu.

Rok vydania 2019

Prvé vydanie

Tlač: Polygraf Print, s. r. o., Prešov

Knihu so zľavou si môžete objednať vo vydavateľstve PERFEKT, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava, e-mail: odbyt@perfekt.sk alebo kúpiť v Kníhkupectve Vojtecha Zamarovského, Karpatská 7, 811 05 Bratislava 1, alebo na www.perfekt.sk.

Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na www.martinus.sk a www.dibuk.sk.

ISBN: 978–80–8046–954–2

www.perfekt.sk

HAV! HAV! ÚVOD HAV!

Som Gordon. Pes Gordon. Pre tých, ktorí ma nepoznajú, upresním: som anglický kokeršpaniel čokoládovej farby, skrátené čokokoker, so siahodhlým rodokmeňom, pretože moji predkovia pochádzajú až z ďalekého Anglicka. Nechcem sa povyšovať nad iných psov, ktorí takýto rodokmeň nemajú, veď dobrý a slušný pes nemusí mať žiadny rodokmeň. Ale keď ho už raz mám – prečo by som sa nepochválil? Veď vychvaľovanie sa je psia alebo skôr ľudská vlastnosť?

Mám šesť rokov, čo je vašich ľudských, ak sa nemýlim, okolo štyridsaťdva rokov. V rôznych tabuľkách, ktoré som videl vo veterinárnych ambulanciách mojich priateľov pánov doktorov, je napísané, že jeden psi rok je asi sedem ľudských. Je to len orientačný výpočet, pre každé psie plemeno sa to počíta inak. Dôležité je vedieť, že my – psi, žijeme oveľa rýchlejšie, teda i kratšie, ako vy – dvojnoháci. V tomto, podľa vás, krátkom živote musíme stihnúť všetko to, čo vy počas vášho dlhého života. Ba niekedy i viac. Veď s vami spoločne žijeme od nepamäti. Len si spomeňte na našich múdрых predchodcov – vlkov, ktorí si veľmi rýchlo uvedomili, že vzájomné spolužitie s človekom bude obojstranne užitočné. Preto sme prežili tisícročia a mamuti, ktorí boli oveľa väčší a silnejší od nás, nedokázali nič iné, len sa nechať človekom uloviť a zjesť. Keď teda na nič múdrejšie neprišli – vyhynuli. No, dobre im tak! Vedeli by ste si vôbec predstaviť, ako si po uliciach vykračuje mohutný mamut a vytrubuje na ľudí tým obrovským chobotom?

Tak teda, podľa tých tabuliek som pes v najlepších rokoch, ktorí toho so svojimi dvojnohácmi už dosť prežil. A nielen prežil! Som pes, ktorý keď chce, dokáže veľa. Tí, ktorí ste čítali moje knihy, viete, že dokážem takmer všetko. Aj napísať takú knihu či navštíviť ministra. A to, čo som dosiaľ prežil, s kým

som sa stretol a kde všade som bol, som s pomocou Backy aj zapísal. Moje zážitky a príbehy sú zaznamenané v troch knižkách. Ako autorka je uvedená Backa, ale keby nebolo mňa, o čom by asi tak písala? Tým, ktorí ste moje knihy nečítali a neviete, kto je Backa, vysvetlím, pretože sa v tejto knihe bude v mojich príbehoch často spomínať. Tak teda – Backa je moja dvojnoháčka. V niektorých svorkách sa takejto dvojnoháčke hovorí, že je to psia panička. V našej svorke však vládne, ako vy ľudia hovoríte, demokracia. Nikto nie je paničkou ani páničkom. Moji dvojnoháči sú skrátka Backa a Jarko, a ja som ich Gordon, Gordonko, Gordík – podľa toho, akú majú náladu. Tak je to od začiatku nášho vzťahu, keď som ako malé šteniatko prišiel do tejto rodiny.

Nie som ich prvý pes. Predtým vládol v tejto svorke, a vychovával ju šestnásť rokov, môj predchodca – zlatý anglický kokeršpaniel Gaston. Keď odišiel do psieho neba, Backa s Jarkom sa rozhodli, že majú ešte dosť lásky, ktorú môžu venovať starostlivosti o malé kokrie šteniatko. A osud, no možno aj Gaston v tom psom nebi, to zariadili tak, že sa rozhodli pre mňa. Nuž – dobre urobili! So mnou majú život pestrý a veselý, lebo ja som síce, ako Backa hovorí, slnečný pes, ale som aj živý! Celý deň so mnou čerti šijú, som zvedavý, aktívny, o všetko sa zaujímam, všetko mi musia vysvetliť a ja si to potom ukladám do svojej psej hlavy. Preto som taký múdry a do všetkého sa s radosťou zapájam! Nadobudnutú múdrosť si však nenechávam pre seba, ale prostredníctvom našich kníh všetko, čo viem, odovzdávam svojim čitateľom. A nielen to! Snažím sa aj pomáhať. Najmä deťom, ktoré pomoc azda najviac potrebujú, lebo niekedy sa so svojimi problémami zdôverujú mne – svojmu chlpatému ušatému štvornohému kamošovi. Pokračujem v Gastonovom diele – vo výchove malých dvojnoháčov, ale aj Backy a Jarka, lebo dvojnoháčov je treba po celý život vychovávať. Za túto činnosť si užívam ich lásku.

To, ako veľmi sa teším zo života, dávam najavo sústavným pohybom chvosta napravo, naľavo. No povedzte, kde by moji dvojnoháci našli iného takéhoto psa?

Zo všetkého najradšej sa stretávam s deťmi – svojimi malými čitateľmi. Na tieto stretnutia sa teším, lebo každé je iné, ale vždy zaujímavé. Deti sú živé, zvedavé, neposedné a pani učiteľky si často s nimi nevedia poradiť. Poradím si s nimi však ja – malý čokoládovohnedý pes. Stačí len raz zabrechať a v miestnosti je hneď ticho a poriadok. Backa môže pokračovať vo svojom rozprávaní o našich spoločných zážitkoch, na ktoré sú všetky deti veľmi zvedavé. Napriek tomu, že po takomto stretnutí s deťmi som dosť unavený, vždy sa na ne veľmi teším.

Po príchode domov si zvyknem ľahnúť do pelešeka a trochu si podriemať. Márne, už nie som najmladší a deti dajú aj psovi v najlepších rokoch zabrať. Na oddych mi často stačí i malá chvíľa. Lahnem si, zatvorím oči, jedno oko prikryjem uchom a – už som v ríši snov.

Sotva však Backa začne niečo robiť, zase som svieži šťastný pes pripravený prežiť ďalšie dobrodružstvo.

Aj dnes som po krátkom spánku rezko vyskočil na všetky štyri laby, otriasol srst' a podišiel k Backe. Ticho som si sadol, pozrel na ňu tým najkrajším kokrím pohľadom a slabo zabrechal, čo v kokrej reči znamenalo: pustime sa zas do spoločnej práce. Stále máme o čom rozprávať, čo deti zaujíma, čo sme videli, zažili a čo ešte nebolo v našich knihách. A ja, keďže už mám aj nejaké životné skúsenosti – veď som dospelý pes v najlepších rokoch – rád by som sa k tomu, čo zaujíma nielen deti, ale aj dospelých, vyjadril z pohľadu psa... Uvidíš, spolu napíšeme knihu, ktorá poteší, zabaví a zaujme malých i veľkých, ba i dospelých čitateľov! Všetkých tých, ktorí majú radi zvieratá, najmä nás, chlpatých štvornoháčov – psov.

Gordon a...

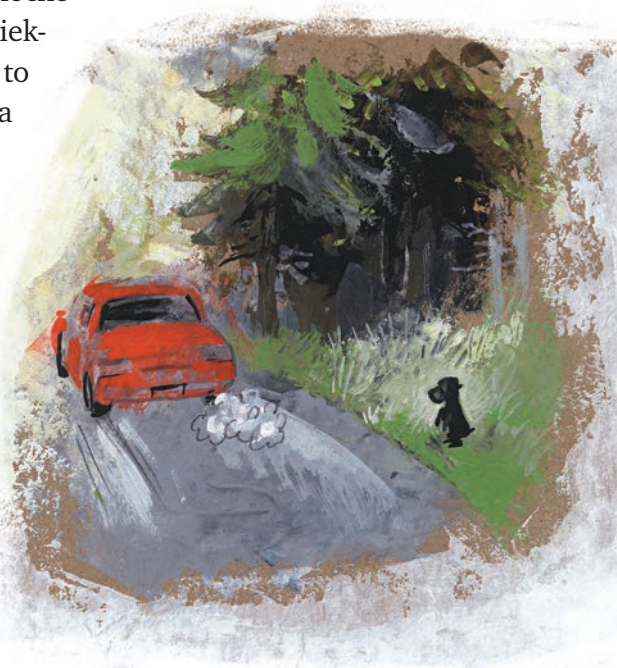

Tie malé domčeky rôznych tvarov a farieb, rýchlo sa pohybujúce po cestách, ktoré nemajú poriadne nohy, ale akési krútiace sa čudá, ma zaujali už vtedy, keď som ako malé šteniatko opúšťal svoj rodný dom, mamku Aliz, súrodencov aj chovateľku Martušku. Backa ma niesla na rukách rovno do takého čudného domu. Sotva sme sa usadili, otočila akýmsi malým kľúčom, potom niečo zavrčalo, ale inak, ako keď nás kárala naša mamka, a dom sa pohol. O chvíľu mi z očí zmizla Martuška aj môj rodný dom. Spočiatku som sa aj trochu bál, ale v Jarkovom náručí som sa cítil bezpečne a zvedavo som sa pozeral, ako sa okolitá krajina rýchlo mení. Všetko bolo pre mňa nové a zaujímavé, lebo doteraz som poznal len našu ohrádku a v nej mamku a súrodencov. Cítil som, že odteraz bude všetko iné, že začínam žiť nový, skutočný psí život plný zaujímavostí a dobrodružstiev. Ešte som nevedel brechať, len som slabučko zakňučal a pritúlil sa k dvojnoháčovi Jarkovi, v ktorom som hneď uznal vodcu našej malej svorky. V dvojnoháčke Backe, ktorá síce velila autu, som od začiatku cítil množstvo energie, ktorú vy ľudia nazývate láska. Tú lásku si, ako každý pes, ktorý má láskavú rodinu, užívam doteraz, ale veď aj ja im ju tak občasne, po psovsky oplácam.

Neskôr, keď som už vedel oceniť tento dôležitý ľudský vynález, ktorý nás rýchlo premiestňoval z miesta na miesto, som sa dozvedel, že to pohybujúce sa čudo sa volá auto a vôbec nemá nohy, ale kolesá, pomocou ktorých sa tak rýchlo pohybuje, že žiadny pes ho nedokáže dobehnúť. Všimol som si aj to, že autá sú rôzne – malé, veľké, oblé, hranaté – podľa toho, akú majú značku. Tá značka, to je meno auta. Naše sa volá Renault

a je celé biele. Autá majú veľa farieb a dvojnoháč, ktorý si auto kupuje, si vyberie takú farbu, aká sa mu páči, alebo aká je práve v móde. Pri výbere auta my psi nemáme žiadne rozhodujúce slovo, poteší nás každé auto, ktoré nás bezpečne dovezie tam, kam ide aj náš dvojnoháč. Sú aj takí psi, tých však nechápem, ktorí sa v autách neradi vozia, a dokonca im v nich býva zle. Je ich však menšina a my ostatní máme autá radi a radi sa v nich vozíme. Veď si len spomeňte, koľko áut ste videli na cestách s veselým vysmiatym psom na sedadle spolujazdca. Ja s Jarkom vždy sedávam na bezpečnejšom zadnom sedadle a na diaľnici som pripútaný bezpečnostným pásom, aby sa mi nič nestalo, ak by Backa musela prudko zabrzdíť.

Po jednej príhode, ktorú sme spoločne zažili, som sa nazdal, že autá sú k niektorým psom nepriateľské. Stalo sa to pri ceste na dovolenku. Práve sme sa blížili k hustému lesu, keď jedno auto rýchlo zašlo až k okraju cesty, zastalo, otvorili sa na ňom dvere a na ceste sa zrazu ocitol malý čierny pes. O malú chvíľu auto ufujazdilo preč a nešťastný pes zostal na ceste plnej áut sám. Otriasol sa a rozbehol za unikajúcim autom... Nemal však šancu dobehnúť rýchlo sa strácajúce auto, bezradne zastal na kraji cesty a žalostne zavyl. Tak ako ja nechápal svojho pánta, ktorý ho práve opustil. Mal šťastie, že

medzi idúcimi autami bolo aj to naše. V ňom sme sa viezli my traja – celá naša svorka, ale najmä milovníčka všetkých psov – Backa. Zastala pri krajnici, vystúpila a tichým hlasom sa začala prihovárať bezradnému psovi. Pomaly k nemu podišla, a keď bola už celkom pri ňom, niečo mu zašepkala do ucha. Potom ho pohladkala a posadila do nášho auta.

„Neboj sa, havino, my ti neublížime, ale pokúsime sa nájsť riešenie. Čoskoro prídeme do mesta a tam určite nájdeme psí útulok – tvoj dočasný domov, v ktorom ti už nikto neublíži. Možno sa časom niekomu zapáčiš a nájdeš si inú, lepšiu rodinu... Je mi ľúto, ale teraz s nami ísť nemôžeš...“ smutným hlasom sa ospravedlňovala neznámemu chlupáčovi. Aj mne bolo smutno, lebo som si celý natešený predstavoval, ako sa spolu hráme a spíme v mojom peleštiku... Pochopil som, že náš domov je teraz ďaleko

a my sme na cestách. O malého najdúcha by sme sa nemohli postarať, i keby sme veľmi chceli. Pochopil som však aj to, že nepriateľské a zlé voči tomuto psovi nebolo auto. Zlý a krutý bol jeho majiteľ, ktorý sa ho zbavil tým najhorším spôsobom. Som rád, že podľa zákona na ochranu zvierat už možno takéhoto lumpa aj trestne stíhať. To je slušný výraz pre jeho odsúdenie a šup s ním

do väzenia! Tí lumpi sa aj tam majú lepšie než štvornohí nešťastníci, ktorí sa napriek tomu, že nikomu neublížili, dostali do útulku. A to v tom lepšom prípade! Všetci len chceli, aby ich mal niekto rád a aby mu mohli jeho lásku opätovať. Veď ak by sa takýto malý bezbranný chlpad rozbehol po ceste, niektoré auto by ho skôr či neskôr zrazilo, a nemusel by stretnutie s autom vôbec prežiť. Nahnevany som zahavkal, že žiadny pes by svojho pána takýmto nečestným spôsobom neopustil! Našou vlastnosťou je vernosť, ktorú neporušíme ani pri tom najhoršom majiteľovi. Môjmu rozhorčenému brehaniu porozumel aj Jarko. Súhlasne pokýval hlavou a povedal: „Máš pravdu, Gordon, ešte je veľa ľudí, ktorí by sa od vás psov mohli učiť. Najmä láske a vernosti.“

„Obaja máte pravdu,“ povedala aj Backa, smutne sa pozrela na dočasného spolucestujúceho a opäť sa sústredila na šoférovanie.

Taký je môj iný pohľad na autá. Sú užitočné, pomáhajú dvojnoháčom rýchlo sa premiestňovať na menšie i väčšie vzdialenosti, ale ak si my, psi, nedáme pozor a skočíme im do cesty, ľahko sa môžeme stať aj obeťou. Až vtedy som si uvedomil, aká bola pre mňa dôležitá škola. Jarko ma už od malička učil správne reagovať na rôzne povely, aj na povel „pozor, cesta!“. Viem, čo to znamená, aj sa snažím zostať stáť alebo si sadnem na okraj chodníka, ale i tak je potrebné, aby na mňa dával pozor môj dvojnoháč.

Môj vzťah k autám, najmä k tomu nášmu, je priateľský a dobrý. Vždy, keď zbadám, ako Backa alebo Jarko berú kľúče od auta, od radosti skáčem tak vysoko, ako len najvyššie dokážem, a celý šťastný sa rozbehnem ku garáži. Viem, že zas ideme na výlet alebo na nejakú besedu za mojimi čitateľmi – školákmi, ktorých mám rád.

... besedy

Už som sa stačil pochváliť, že spolu s Backou píšem príbehy, ktoré som zažil so svojimi dvojnoháčmi. Deti sa ma často spytujú, či sú to skutočné príbehy. Moja odpoveď vždy znie: „Hav, hav,“ pričom sa niekoľkokrát otočím okolo svojho chvosta, ktorým silno zaklopem o zem. V preklade do ľudskej reči to znamená: „Áno, áno – všetko je skutočné, všetko som prežil, a tak to Backa s mojou pomocou zapísala.“

Žiaci sa vždy tešia, keď ma vidia, a ja celý rozradostený utekám do otvorenej a vyzdobenej triedy. Pri takýchto stretnutiach ma sprevádza smiech a krik detí: „Gordon, prišiel Gordon!“ Radosť majú aj pani učiteľky či páni učitelia, ktorých prekvapuje, ako sa ich žiaci tešia, ale aj to, ako sa so šťastným úsmevom a s vyplazeným jazykom ponáhľam do školy aj ja. Veru, keby všetci žiaci chodili do školy tak radi, ako ja, možno by mali učitelia s nimi menej starostí. Na tabuli nás často víta nakreslený čokoládový kokeršpaniel – to ako ja Gordon – aj nápis VÍTAME VÁS, a niekedy aj pekná básnička o mne. Jednu, ktorá sa mi veľmi páčila, vám napíšem, aby ste si nemysleli, že si vymýšľam.

Gordon – to je skvelý pes.

Na návštevu príde dnes.

Kto nám o ňom napovie?

Knižka všetko rozpovie.

Niekedy sú žiaci aj prekvapení, lebo nečakajú, že na besedu príde aj pes. Pani učiteľky to niekedy vedia, niekedy nevedia. Vtedy som prekvapko pre ich žiakov. Najmä ak je na škole nápis PSOM VSTUP ZAKÁZANÝ. Stáva sa, že prísny pán školník nás zastaví a do školy nás nechce

pustiť. Vtedy mu Backa s Jarkom vysvetlia, že ja nie som obyčajný pes, ale hlavný hrdina kníh, a preto mám nielen právo, ale i povinnosť prísť na stretnutie so svojimi čitateľmi. Na takéto stretnutia sa vždy veľmi teším. Činnosť, ktorú Backa volá beseda, mám veľmi rád, lebo Backa o mojich, pyšne poviem našich, knihách najprv porozpráva a potom sa deti spytujú, prečo sme začali knihy písať, či ja môžem so svojimi labkami niečo napísať, prečo mám takú čokoládovú farbu, čo rád robím, čo rád jem, aké granulky obľubujem, alebo či som sa aj niekedy pobil s nejakým psom. Niekedy sa stretnem aj s takými deťmi, ktoré len sedia, nič ich nezaujíma a na nič sa nepýtajú. Vtedy hneď viem, že čítanie nie je ich koníčkom. Takýchto žiakov je však málo. Väčšinou sa všetci chvália, že prečítali nielen moje knihy, ale aj iné, ktoré im kúpili rodičia alebo starí rodičia. Najmä babičky s radosťou kupujú knihy svojim vnúčatám, lebo azda všetky babičky rady čítajú a chodia do knižníc.

Ak sú žiaci nepozorní, nepočúvajú a vyrušujú, vtedy na nich aj zabrešiem a upozorním ich: „Keď ste v škole, dávajte pozor, počúvajte, o čom vám Backa rozpráva. Lebo ostanete po škole!“ hrozivo zavrčím. No len tak, nikdy by som dvojnoháčovi, najmä malému, neublížil. Keď sa trochu utíšia, môže Backa pokračovať v rozprávaní. Prečíta im aj úryvok z knihy a vysvetlí im, že čítanie kníh vôbec nevyšlo z módy, naopak, múdre deti rady čítajú a knihy si môžu vypožičať aj z knižnice.

Deti zaujíma všetko a na otázky chcú pravdivú odpoveď. Moji dvojnoháči vedia odpoveď takmer na každú otázku a ja na dôkaz toho, že hovoria pravdu, silno zaklopkám chvostom o zem. Preto som taký dôležitý, a preto musím byť na každej besede.

Všetci školáci sa však najviac tešia z toho, že som k nim prišiel. Ku koncu besedy ma môžu pohladkať, postískať sa so mnou a nakoniec aj od-fotografovať. Vtedy musím byť veľmi trpezlivý a usmievať sa, i keď ma sem-tam aj potiahnu za srst, za ucho, alebo mi niekedy pristúpia chvost.